

Fullmäktiges arbetsformer 2011-2014

Uppdrag

Regionfullmäktige beslutade 16 mars 2010, § 49, om politisk organisation för nästa mandatperiod. Regionfullmäktiges presidium fick i uppdrag att, i samråd med gruppledarna, analysera erfarenheterna av de arbetsformer som valts under de gångna arbetsåren. Denna analys ska ligga till grund för ett fortsatt utvecklingsarbete, som bland annat kan innebära att tillfälliga beredningar skapas för aktuella frågor.

Fullmäktiges roll

Regionfullmäktige är regionens högsta beslutande organ och därmed demokratins viktigaste forum i Västra Götaland. Det är av största vikt att regionfullmäktige erbjuder en vital och dynamisk arena för den politiska debatten. En debatt som ska stimulera och tilldra sig väljarnas intresse och uppmärksamhet.

Förslag till arbetsformer

De gångna årens arbetsformer i fullmäktige redovisas i bilaga. Fullmäktiges presidium har i samråd med gruppledarna gått igenom arbetsformerna. Utifrån denna analys och synen på fullmäktiges roll lämnas därefter följande förslag:

Nuvarande arbetsformer behålls i stort och vidareutvecklas. I bilaga redovisas fullmäktiges arbetsformer.

Arbetsformer i syfte att öka medborgarinflytande:

- **Förbättra informationen till allmänheten** om de frågor som ska behandlas på fullmäktige. Undersök möjligheten att på startsidan vregion.se ha en blänkare om kommande fullmäktigemöte och tipsa om närradions information inför varje sammanträde samt webb-tv. Undersök utveckling av annonserna (kungörelsen)
- Möjlighet att **använda sociala medier** inför/efter fullmäktigemötena ska prövas.
- Fortsatta **närradio och webb-TV-sändningar**

Arbetsformer för att öka ledamöternas delaktighet och stärka fullmäktiges roll:

- **Tillfälliga fullmäktigeberedningar.** I början på mandatperioden ombeds fullmäktigeledamöterna att nominera förslag på ämnen till tillfälliga beredningar.
- **På fullmäktiges tvådagarsmöte på hösten prövas fria vägledningsdebatter** inför beslut på kommande möten

- **Redovisning från nämnderna av budgetuppdrag från fullmäktige.** Undersök möjligheten att hitta former för åiterrapportering till fullmäktige. Budgetuppdragen ska idag åiterrapporteras till regionstyrelsen. Ett urval av uppdrag borde ha ett intresse för fullmäktige.
- **Påannonsering av kommande fullmäktigeärenden på fullmäktige.** Stående sista punkt på dagordningen för att öka intresset bland ledamöterna och åhörare för kommande möte.
- **Kontaktdagarna ska utnyttjas i högre utsträckning.** En översyn av reglerna för kontaktdagar bör genomföras för att få ett bättre utnyttjande. I samband med utbildning av nyvalda ges information om kontaktdagarna och ledamöterna ska uppmuntras att utnyttja kontaktdagarna.

Arbetsformer för att stärka sambandet med kommunerna:

- **Fortsatta presidieträffar med kommunernas fullmäktigepresidier.** Sedan 1999 har fullmäktiges presidium bjudit in samtliga kommuners fullmäktigepresidier till gemensamma överläggningar.
- **Kommunernas fullmäktigeförsamlingar ska erbjudas information om Västra Götalandsregionen.** Fullmäktiges presidium kan uppdra åt fullmäktigeledamot att informera om Västra Götalandsregionen i kommunernas fullmäktigeförsamlingar.

Demokratiutvecklingen i Västra Götalandsregionen

Demokratiutredningens betänkande

Demokratiutvecklingen i Västra Götalandsregionen initierades i samband med arbetet med ett yttrande över Demokratiutredningens betänkande "En uthållig demokrati". Samtidigt som regionfullmäktige behandlade yttrandet fick regionstyrelsen i uppdrag att under våren 2001 återkomma med förslag om insatser för att utveckla och fördjupa demokratin i regionen (RF § 285/2000).

Demokratikommittén

Därefter tillsattes en demokratikommitté som i sin tur initierade:

- ⇒ demokratidagen 1 mars 2002
- ⇒ demokratikommitténs rapport
- ⇒ diskussion i fullmäktige om demokratikommitténs rapport
- ⇒ modeller för ungdomars delaktighet och inflytande

Vid demokratidagen den 1 mars 2002 hölls föreläsningar på förmiddagen följda av gruppdiskussioner om fullmäktiges arbetsformer och barn och ungdomars delaktighet och inflytande i politiker.

Regionfullmäktige beslutade, efter gruppdiskussioner i fullmäktige, den 7 maj 2002, § 107, att överlämna demokratikommitténs rapport med de synpunkter och förslag som framkommit under gruppdiskussionerna till regionstyrelsen för fortsatt beredning.

Demokratikommitténs förslag på arbetsformer

Demokratikommittén hade följande förslag om fullmäktiges arbetsformer:

- Fullmäktigeberedningar prövas som en metod att stärka fullmäktiges roll både i initierings- och beredningsfasen
- En fullmäktigeberedning tillsätts med uppgift att identifiera strategiskt viktiga frågor för regionens utveckling som underlag
- Fullmäktige ökar sitt inflytande i beredningsfasen genom att stämma av och diskutera olika ärenden före och under pågående beredning
- Fullmäktiges ledamöter får den information och de kunskaper som erfordras för att aktivt kunna delta i fullmäktiges arbete
- Allmänhetens frågestund införs
- Fria vägledningsdebatter i viktiga frågor och temadagar prövas med syfte att öka fullmäktigeledamöternas engagemang och medborgarnas intresse
- Arbetsmodellen med rapportörskap införs
- Fullmäktiges en-dagarsmöten påbörjas kl 10.00
- Att rutinerna vad gäller hantering av motioner och interpellationer ses över
- Möjligheterna att förlägga fullmäktiges möten till andra orter prövas

Flera av förslagen inarbetades därefter i fullmäktiges arbetsordning inför mandatperioden 2003-2006.

Ungdomars delaktighet och inflytande

Demokratikommittén fick i februari 2002 i uppdrag att i dialog med Demokratiforum och med ungdomar forma modeller för ungdomars delaktighet och inflytande i regionens politiska beslutsprocesser.

Demokratiforum drevs gemensamt av GR och Västra Götalandsregionen med huvudsyfte att skapa forum, mötesplatser och arenor för att debattera, utveckla och stärka den lokala demokratin. Detta arbete har resulterat i ett framgångsrikt arbete med påverkanstorg. En rapport om detta arbete har behandlats i regionstyrelsen i mars 2006.

Fullmäktiges arbetsformer 2003-2006

Regionfullmäktiges presidium tog fram ett förslag till arbetsformer under mandatperioden 2003-2006 efter samråd med partierna. I förslaget ingick en permanentning av försök med fullmäktiges frågestund. Vidare ingick en fortsättning av arbetet med demokratikommitténs förslag.

En tillfällig fullmäktigeberedning med uppgift att identifiera strategiskt viktiga frågor tillsattes och avlämnade rapport "Allt hänger ihop" i december 2003. I rapporten lämnades förslag på 10 strategiskt viktiga frågor för regionens utveckling som underlag för så kallade temadiskussioner i fullmäktige.

Två rapportörer tillsattes under hösten 2005 för att bereda två av de strategiskt viktiga frågorna: Tredje sektorn och kulturens betydelse.

Fullmäktiges arbetsformer 2007-2010

Organisationsberedningen inför mandatperioden 2007-2010 lyfte ur följande frågor till den tillfälliga beredningen om fullmäktiges arbetsformer

- Hur stärker vi regionfullmäktiges roll?
- Hur skapar vi en bättre insyn/delaktighet för medborgarna?
- Västra Götalandsregionen är ett demokratiprojekt och organisationen måste utformas från detta. Skall vi vara "medborgarnas region", "kommunernas region" eller både och?

En tillfällig beredning tillsattes som dels gick igenom demokratikommitténs förslag, dels inventerade utvecklingen i övriga landsting/kommuner.

Beredningen föreslog inte några nya arbetsformer utan en vidareutveckling av det som demokratikommittén föreslagit:

- Tillsätta en ny beredning med uppdrag att titta på vilka tillfälliga beredningar som bör tillsättas under nästa mandatperiod
- Partierna uppmanas att inte nominera heltidspolitiker till ledamöter i tillfälliga beredningar
- Vad som händer med beredningarnas förslag efter att de presenterats i fullmäktige ska redovisas till fullmäktige
- Bifallna motioner ska återrapporteras till motionärerna.

- Ett tvådagars höstmöte införs.
- Temadagar och fria vägledningsdebatter kan ingå som en punkt i tvådagarsmötet på hösten
- Påpeka partiernas ansvar för utbildning
- Utbildning för nyvalda i början av mandatperioden som tidigare
- I stället för allmänhetens frågestund får beställarnämnderna i uppdrag att en gång per år på lämpligt sätt ge medborgarna möjlighet att ställa frågor
- Möjligheterna att vidareutveckla medborgarkontakterna i anslutning till fullmäktige med hjälp av informationsteknik ska undersökas, t ex sändning via Internet, möjligheter att "chatta" med fullmäktigeledamöter under eller efter sammanträdet
- Fullmäktiges presidium får i uppdrag att ta fram anvisningar för rapportörernas arbete och rapport.
- Möjlighet att flytta fullmäktiges möten för att exempelvis uppmärksamma viss verksamhet
- Ingen ändring av turordning på föredragningslistan

Omvänt demokratiorg

Vid behandlingen av motion om ungas inflytande gav regionfullmäktige i september 2009, § 139, regionstyrelsen i uppdrag att till fullmäktiges presidium ta fram ett förslag på genomförande av temadag som ett "omvänt demokratiorg" för regionfullmäktige med regional förankring.

Regionstyrelsen fick också i uppdrag att bereda frågan om idéskiss för att skapa fler mötesplatser mellan ungdomar och politiker i det pågående arbetet med ungdomspolitiskt program.